Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України №29 (779) ♦ Вівторок, 15 лютого 1994 року ♦ Ціна договірна

У Ліллехаммері виборюють медалі, в Сараєві — одній з попередніх столиць Білої олімпіади — життя. Попри намагання світової громадськості зупинити, хоча б тимчасово, кровопролиття, війна на Балканах триває. Днями в Сараєві побувала група українських журналістів на чолі з офіцерами прес-служби Міністерства оборони Валерієм Королем та Ігорем Мельничуком. Розповідь нашого фотокореспондента Олександра Клименка про діяльність українського батальйону миротворчих сил ООН буде вміщено в одному з наступних номерів газети.

Продиктовано в номер

Розбори в Донецьку

Наприкінці минулого тижня морозної днини тисячі людей зібрав заводський майдан Донецького металургійного заводу. Підприємство — у кризовому стані. Зупиняється виробництво. Більш як половина робітників — у неоплачуваних відпустках. Видання платні хронічно затримують. Заводчани вважають, що приватизація на підприємстві йде із серйозними порушеннями закону. Учасники мітингу висловили недовіру директорові В.Слєдневу і зажадали від Кабінету міністрів створення експертної комісії для оцінки законності фінансово-комерційної діяльності керівництва ДМЗ.

(Закінчення на 4-й стор.)

Сім футів під кілем!

12 лютого у Севастополі, на Морському вокзалі відбулися торжества з нагоди підняття прапора Військово-Морських Сил України на малому протичовновому кораблі «Луцьк», побудованому на київському заводі «Ленінська кузня». Після завершення всіх ходових та державних випробувань він включений до складу Українського флоту. Довжина корабля — понад 70 метрів, ширина — понад 10 метрів, швидкість — більше 50 вузлів. Капітаном корабля призначений капітан третього ранку Віктор Заремба. Це п'ятий корабель ВМС країни.

На торжества прибули міністр оборони України генерал армії України Віталій Радецький, командувач ВМС України Володимир Безкоровайний, керівники міст Севастополя і Луцька, а також Волинської держадміністрації. Освятив корабель і благословив моряків митрополит Луцький і Волинський УПЦ (Київський патріархат) Іоанн.

(Закінчення на 4-й стор.)

Вибори як захист від уряду

Конгрес національно-демократичних сил (КНДС) у своїй заяві піддав сумніву здатність нинішнього уряду стабілізувати ситуацію в державі і звинуватив його в тому, що «його дії вже не раз були причиною напруження в суспільстві. Тепер така небезпека значно збільшується».

На думку КНДС, «урядові структури заштовхнули державу у драматичну ситуацію. Процвітає корупція, зневажаються духовні та моральні цінності». Тож КНДС і переконаний: «ось чому найефективнішими акціями протесту проти бездіяльності уряду, самозахисту може бути масова участь людей у виборах, агітація за кандидатів, які відстоюють ринкові принципи в економіці, державну самостійність України».

Позитивний результат візиту запрограмовано

Як відомо, днями Президент США Б.Клінтон зустрівся у Білому домі з американцями українського походження. Його промова була присвячена сьогоденню і перспективам американо-українських відносин, а також майбутньому візиту Президента України Л.Кравчука до Сполучених Штатів Америки.

Б.Клінтон, зокрема, заявив,що теперішні відносини США і України — найміцніші за весь відтинок часу від проголошення незалежності Української держави. «Під час мого перебування у Європі я мав плідну зустріч з Президентом Л.Кравчуком та іншими керівниками України. Тому з надією очікую на візит пана Президента до Сполучених Штатів 4 березня цього року», — наголосив американський Президент.

(Закінчення на 5-й стор.)

Персональну відповідальність на найвищий рівень

Нерозв'язаність у Білорусі важливих внутрішньодержавних проблем негативно впливає на здійснення політичних і економічних реформ в республіці. Про це говориться у заяві Президії білоруського парламенту. Її члени також висловилися за заснування в Білорусі поста президента — найвищої службової особи, яку обиратиме увесь народ і котра буде одночасно главою держави й виконавчої влади. Таким чином, вважає Президія ВР, буде забезпечено персональну відповідальність на найвищому рівні.

Тим часом сьогодні у Білорусі мав розпочатися безстроковий політичний страйк, організований профспілками республіки. Головна вимога страйкарів — відставка нинішнього уряду, очолюваного В. Кебичем.

15 лютого — 420 років «Апостолу» Івана Федорова

Він приніс нам книгу

Друковане слово міцно увійшло в наше життя. Книги, газети, журнали є у кожній сім'ї. Здається, так було одвічно. Але...

Один з європейських першодруків з'явився на світ лише у лютому 1574 року. То був «Апостол» Івана Федорова. Передувала події важка, багаторічна праця цієї занадто прогресивної для свого часу, високоосвіченої людини.

Нині львівський «Апостол» є один з найбільш цінних експонатів музею книгодрукування — філіалу Львівської картинної галереї. На жаль, своє 420-річчя він зустрічає в дуже тяжких умовах. Адже споруди Онуфріївського монастиря, де багато років містився музей, повернуто ченцями. Тому понад десять тисяч експонатів, унікальні рукописи та стародруки, графіка, тогочасна друкарська техніка — тісняться в фондах і чекають на нове приміщення.

Не кращі справи й у нащадків Івана Федорова — сьогоднішніх видавців книг, газет, журналів. Економічна криза боляче вдарила по них. Якщо в 1989 році на Україні вийшло друком близько 8,5 тисячі назв книжок загальним обсягом близько 190 мільйонів примірників, то минулого року ці цифри зменшились мало не вдвічі. А про стан з нашою періодикою знає кожен з власного досвіду.

На знімку: співробітниця музею Оксана Наїлович демонструє львівський «Апостол».

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

Минулої суботи в Ліллехаммері (Норвегія) стартували XVII зимові Олімпійські ігри.

Про події на цих змаганнях читайте на 4-й стор.

Що дають за битого журналіста?

Хто-хто, а журналісти «Голосу України» знають: за одного битого не те що нічого не дають, а навіть того, хто бив, знайти не можна. Принаймні, з точки зору наших правоохоронних органів, куди зверталися по допомогу працівники нашої газети. А за три роки існування «ГУ» його журналістів (понад 10 випадків) і грабували, і били. Нерідко — позвірячому, відправляючи на лікарняні ліжка з проламаними головами. І завжди — винних не знаходили...

Звичайно, хтось скаже: мовляв, не знаходять не тільки тих, хто бив журналістів. Але нас не цікавить голе теоретизування, бо є цілком конкретна ситуація. Є потерпіла — наша колега Катерина Вороненко, і є він — нападник і грабіжник, який зізнався, що його «перемкнуло, був дуже п'яний».

(Закінчення на 4-й стор.)

Обікрали «Текстерно». Міністр переклав гріхи на мафію

Вже місяць не працює один з найбільших трудових колективів Тернополя — виробниче об'єднання «Текстерно». Два місяці люди не можуть отримати коштів на прожиття, назріває соціальний вибух. Сьогодні працюють тільки страйком та адміністрація. Щодобові втрати тим часом становлять до 6 млрд.крб., оскільки на підприємстве не надходить бавовна. І не з вини дружнього Узбекистану.

Немає вини в цьому і робітників чи керівників об'єднання. Торік воно було чи не єдине в Україні, яке працювало ритмічно й мало привабливий комерційний імідж. Не мало «Текстерно» скрути й з фінансами. Тож завчасно платило суміжникам за сировину. Тільки з 30 листопада по 4 січня авансово було переказано за бавовну 35 млрд.крб. І у Тернополі ніхто й гадки не мав, що над ними завис дамоклів меч корумпованих урядовців. Наче за помахом чарівної палички бавовна почала надходити замість Тернополя в інші регіони, причому на ті підприємства, які не заплатили ні копійки. Таким способом, скажімо, було створено піврічний запас сировини у Черкаській області, 1200 тонн завезено в Херсон...

Такі крутійства генеральний директор об'єднання сприйняв як особисту образу Києва й виживання з посади. Тож без вагань подав заяву про відставку, яку згодом рада трудового колективу відхилила і зажадала від Кабінету міністрів України розібратися, хто вкрав їхню сировину. Перевіркою зайнялося Мінекономіки. І 27 грудня підтвердило явний утиск Тернополя. У листі на адресу віце-прем'єра В. Євтухова підкреслено, що «така організація роботи Держкомлегтексом породжує зневіру у підприємств».

7 січня голова держкому Григорій Никитенко клянеться, що поправить становище. Але час минав, а діла не було. Тоді підключилася до розв'язання гордієвого вузла Тернопільська обласна державна адміністрація. 27 січня до Тернополя прибувають представники Кабінету міністрів та Державного комітету з легкої та текстильної промисловості. Григорій Григорович знову підтверджує свої обіцянки, які не було виконано і станом на 9 лютого. На тому «круглому столі» Никитенко підкреслив, що комітет не причетний до постачальницького режиму, від якого об'єднання вже зазнало збитків на суму більш як 100 млрд.крб. Вину за це Григорій Григорович поклав на... мафію.

Прикиньмося невігласами й повіримо, що комітет став божою хмаркою над Україною і повністю відхрестився від постачальницьких проблем галузі, не візьмемо до уваги висновків міністра економіки Р. Шпека, а тільки повіримо на слово, що то неправильно адресували сировину бавовнярі Узбекистану. Але і в цій ситуації комітет мусив би виконати свої координаційні функції й оперативно поправити ситуацію. Та, певно, йому встромляє палиці в колеса ця клята мафія?!

Можливо, й так. Сьогодні все можливо. Та не зрозуміло інше: невже і в коридорах влади, на вулиці Грушевського у Києві, «спрут» розкинув свої щупальця, пообгризав кабелі всесильних ВЧ? Адже при бажанні можна не тільки швидко «вирахувати» авторів махінацій, а й змусити їх своїми персональними авто возити бавовну до Тернополя. Аби іншим не кортіло бути добрими за чужий рахунок.

Василь МИХАЙЛЮК.

Тернопіль.

Кандидати протестують...

Газета «Вечерняя Одесса» щойно опублікувала адресований Центрвиборчкому, Кабінетові міністрів України та Одеському облтелерадіокомітетові «Протест» 14 кандидатів у народні депутати України від різних виборчих округів області «проти, — як сказано в документі, — зловживань на телебаченні й радіо Одещини та порушень положення Закону про рівні права кандидатів у доступі до засобів масової інформації». Йдеться про те, що керівництво телерадіокомітету, мовляв, «вибірково залучає окремих претендентів і кандидатів до участі в тих чи інших програмах, рекламує їхні платформи й програми, цілеспрямовано й штучно створює їм переваги у передвиборній агітації серед виборців Одещини, що почалася». Далі наводяться прізвища тих, хто заволодів радіо й телебаченням.

«На наш погляд, — пишуть автори «Протесту», — настає новий етап у передвиборній кампанії, коли на весь голос «заговорять» гроші, кинуті на агітацію за кандидатів, псевдодемократичних, псевдореформістських, пронаціоналістичних сил, кандидатів, котрі представляють тіньовий капітал, котрі набили кишені на пограбуванні суспільної власності, спекуляції, крадіжках».

Звинувачуючи деяких працівників засобів масової інформації в необ'єктивності, кандидати в депутати при цьому посилаються, зокрема, на ситуацію навколо концерну «Бласко». Вони пишуть: «Усьому світові стали відомі факти підкупу й продажності окремих тележурналістів, зв'язаних з висвітленням подій в ЧМП — компанії «Бласко». На догоду керівництву «Бласко» і всупереч об'єктивним фактам, що виявлені комісіями Одеської обласної Ради народних депутатів, а потім і Верховної Ради України, вони прагнуть довести, що «чорне» є не що інше, як «біле»... З оплачених за рахунок компанії «Бласко» круїзів, в телерепортажах з борту судна та із заморських країн тележурналісти І.Швед, Л.Чекова, І. Тиха й інші відробили свій неправедний «кусень хліба», демонструючи улесливість, піддатливість й подальшу готовність слугувати не правді, а тому, хто щедро платить. Не відстає від них і кореспондент Українського телебачення В.Весілин...»

Звинувачення надто серйозні. Особливо, коли врахувати, що й президент концерну «Бласко» Павло Кудюкін, якому Верховна Рада, відомо, виявила недовір'я, має намір балотуватися в парламент країни по одному з виборчих округів Одеси. Отож, «спостерігаючи звичаї у засобах масової інформації напередодні виборів у парламент України, ми, — пишуть автори «Протесту», — попереджуємо виборців про небезпеку однобокої інформації, про обмеження прав громадян на об'єктивну, всебічну й повну інформацію, а також рівних прав усіх кандидатів у народні депутати України в пропаганді своїх програм, поглядів на ситуацію, що склалася в Україні, та шляхи виведення її з кризи».

А напередодні опублікування цього протесту в обласній Раді народних депутатів відбулася нарада представників окружних виборчих комісій області, присвячена якраз питанням висвітлення в засобах масової інформації передвиборної кампанії. Виступили там і керівники облтелерадіокомітету, запевнивши: усім кандидатам надаються рівні можливості для обнародування своїх поглядів та програм. На нараді обговорено й погоджено графіки та час виступів кандидатів у депутати в електронних засобах масової інформації.

То хто ж правий? Дим, як мовиться, без вогню? Розібратися в цьому — притому якнайоперативніше — мають, очевидно, ті, кому адресували свій «Протест» 14 кандидатів у народні депутати України.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Указ Президента України

Про забезпечення перебування в Україні офіційних спостерігачів від іноземних держав і міжнародних організацій на виборах 1994 року

З метою організації перебування в Україні офіційних спостерігачів від іноземних держав і міжнародних організацій під час підготовки і проведення виборів народних депутатів України 27 березня 1994 року, Президента України, голів місцевих Рад і депутатів місцевих Рад 26 червня 1994 року **постановляю:**

1. Підтримати пропозиції Президії Верховної Ради України та Центральної виборчої комісії по виборах народних депутатів України і утворити Робочу групу забезпечення перебування в Україні офіційних спостерігачів від іноземних держав і міжнародних організацій на виборах 1994 року (далі — Робоча група).

2. Затвердити персональний склад Робочої групи.

3. Затвердити План організаційних заходів щодо забезпечення перебування в Україні офіційних спостерігачів від іноземних держав і міжнародних організацій на виборах 1994 року.

4. Кабінету Міністрів України вирішити у десятиденний строк питання щодо матеріально-технічного, фінансового та інших видів забезпечення перебування в Україні офіційних спостерігачів від іноземних держав і міжнародних організацій.

5. Раді Міністрів Республіки Крим, місцевим Радам народних депутатів та місцевим державним адміністраціям забезпечити організацію роботи та обслуговування на місцях офіційних спостерігачів від іноземних держав і міжнародних організацій.

6. Цей Указ набирає чинності з дня його підписання.

Президент України
Л.КРАВЧУК

м. Київ
10 лютого 1994 року

У Центральній виборчій комісії по виборах народних депутатів України

В Україні продовжується реєстрація кандидатів у народні депутати. За оперативними даними станом на 10 лютого цього року окружними виборчими комісіями зареєстровано 3574 особи, які виявили намір балотуватись у Верховну Раду України.

Серед зареєстрованих кандидатів безпосередньо виборцями висунуто 2082 чоловіка, що становить 38,3 відсотка від їх загальної кількості, партіями — 427 чоловік, або 11,9 відсотка, трудовими колективами — 1065 чоловік, або 29,8 відсотка.

В середньому на один виборчий округ припадає на даний час по вісім кандидатів, а в таких регіонах, як Кіровоградська, Черкаська, Київська, Івано-Франківська, Чернівецька області та місто Київ — по дев'ять-одинадцять кандидатів у народні депутати.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Триває робота постійних комісій Верховної Ради України.

Зокрема, робоча група Комісії у питаннях законодавства і законності разом з фахівцями готує до розгляду проект Закону про конституційне судочинство. Інша група працює над змінами і доповненнями до Цивільного процесуального кодексу з питань оскарження громадянами рішень і дій, що порушують їх права і свободи. Йдеться, в першу чергу, про розширення кола суб'єктів, рішення і дії яких можуть бути оскаржені в судовому порядку.

У Комісії в справах жінок, охорони сім'ї, материнства і дитинства розглянуто питання про виконання постанови Президії Верховної Ради від 13 лютого 1991 року щодо створення в структурі державного управління підрозділу, який би у комплексі займався питаннями, що стосуються жінок, охорони сім'ї, материнства і дитинства. Народні депутати зазначили, що Україна, підтримуючи рішення Генеральної Асамблеї ООН про проголошення 1994 року Міжнародним роком жінки та проведення у 1995 році 4-ї Всесвітньої конференції з становища жінок, має проводити новаторську в цьому плані політику. Комісія звернулася до Президента України з проханням при проведенні реорганізації структур державного управління вирішити питання щодо створення при Кабінеті Міністрів Комітету у справах жінок, охорони сім'ї, материнства і дитинства.

Підготовку Положення про Національну Раду по телебаченню і радіомовленню завершує Комісія з питань гласності та засобів масової інформації. Воно має стати своєрідним механізмом реалізації прийнятого Верховною Радою Закону про телебачення і радіо.

Прес-центр Верховної Ради України.

«ГИНЕ ОСВІТА — ГИНЕ НАЦІЯ»

Це гасло стало мотивом мітингу київських освітян, який відбувся минулої неділі біля Арки возз'єднання.

Прикмети «загибелі» інтелектуальної сфери очевидні: середня заробітна плата київських учителів з усіма надбавками — 511 тисяч карбованців; хронічно не вистачає кваліфікованих педагогів у дошкільних закладах (три роки тому на кожне місце вихователя претендувало 3—5 осіб); лавиноподібна втеча учителів української й іноземних мов, математики та інформатики, фізичної культури зі шкіл у комерційні структури може позмагатися з відпливом кращих українських науковців за кордон...

Публікуємо кілька міркувань з приводу ситуації, що склалася в національній освіті.

Іван ЮЩУК, професор Київського педагогічного інституту іноземних мов:

— Україну руйнує не чужоземна навала, а рідні чиновники — вчорашні наші учні. Це ми виховали у них зневагу до української мови й культури, отже, — пасивність до української державності.

Надія ШИНКАРУК, учителька київської школи № 302:

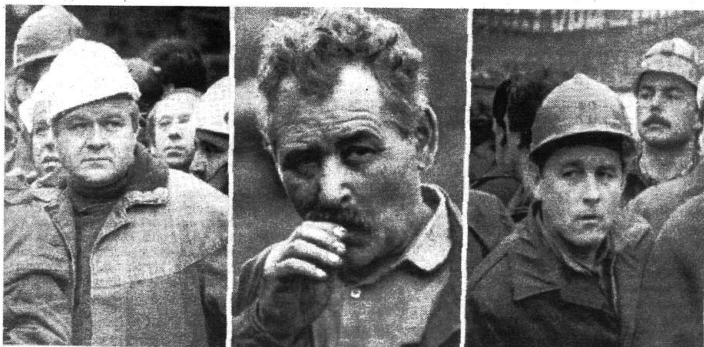
— Педагоги Харківського району вимагають, щоб їм надали статус державних службовців. Наша зарплата має відповідати середньому прожитковому мінімуму в Києві. Бо тих крихт, що їх нині маємо, не вистачає навіть для того, щоб придбати літературу, зошити, приладдя для службового користування.

Юрій ГНАТКЕВИЧ, заступник голови постійної Комісії Верховної Ради з питань науки і освіти:

— Ми підтримуємо створення в Києві комітету соціального захисту вчителів. Але нехай педагоги не забувають: нинішня освітянська криза — лише частка загальнодержавної політичної й економічної. Вихід з неї, безумовно, треба шукати.

Катерина КІНДРАСЬ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Валентина ДЕМ'ЯНЕНКО

Рівень життя нижчий від ватерлінії

Що належить зробити: аналіз та конкретні дії

Стан економіки України — критичний, рівень життя — відомий, бездіяльність — разюча. І все ж Україна може вийти з кризи, стабілізувати і піднести виробництво та рівень життя населення, забезпечити пристойне утримання армії, зберегти науково-технічний і промисловий потенціал.

1. Чому ми так зубожіли?

Протягом 1991–1993 років рівень життя населення України знизився у 5,6 раза, споживання основних продуктів харчування впало до позначки 1952–1955 років. Серед чинників економічної кризи і нашого раптового зубожіння можна вирізнити фундаментальні, енергетичні та суб'єктивні, або такі, що в основному залежать від якості управління.

До фундаментальних можна віднести: а) спотворену структуру економіки, коли товари споживання становлять лише невелику частку валового суспільного продукту; б) деформований господарський цикл з величезним інфляційним розривом (за теорією циклів падіння виробництва тим більший, чим більший нагромаджений інфляційний розрив); в) відсутність ринкового механізму.

Зростання цін на енергоносії, а потім і на сировинні ресурси важко, але пережили всі розвинені країни у 80- ті роки, що змусило їх модернізувати економіку. А країни СНД, маючи великі природні ресурси та наддешеву робочу силу, цей технологічний ривок пропустили. Внаслідок у нас енерговитрати на одиницю національного доходу в 2–3 рази більші, ніж у США і Західній Європі та неконкурентоспроможна продукція. Перехід до відкритої економіки та світових цін застиг і Україну, і Росію «зненацька» (в останній теж зростатимуть ціни на енергоносії, лише на 1–2 роки пізніше). Аналіз проблеми показує, що нам найбільше не вистачає не енергоносіїв, не валюти, не кредитів, а «розуму», тобто сучасних ресурсозбережних технологій і конкурентоспроможної на світовому ринку продукції. А також гарантій високої ефективності і мінімального ризику для припливу капіталів. Зрештою, Японія забезпечена власними енергоносіями та сировинними ресурсами на один відсоток, а процвітає.

Валентина ДЕМ'ЯНЕНКО — старший науковий співробітник відділу моделювання економічного розвитку Інституту економіки АН України. Досліджує питання, що стосуються рівня життя населення. Про це, зокрема, йдеться в даній статті. До цього працювала над темою «Невикористані резерви економічного розвитку». Для тих, хто може посприяти у видавничій справі, повідомляємо, що В. Дем'яненко завершила монографію, у якій аналізує економічні процеси у постсоціалістичних країнах.

Безпосередньо на поглибленні кризи та зниженні рівня життя позначилися також потужні, в основному суб'єктивні, чинники: розвал фінансово-кредитної системи, грошового обігу, інфляція, низька якість управління, некомпетентність кадрів. Перелічені чинники певною мірою все ж мають об'єктивне підгрунтя (ту саму структуру економіки, перетворення прихованої інфляції у явну, відсутність досвіду переходу від адміністративно-командної економіки до ринкової), але вирішальну роль відіграли некомпетентність та інтереси початкового нагромадження капіталу, що відбувається надзвичайно швидкими темпами (власність та доходи зосереджуються у 2–3 відсотків населення) головним чином на неекономічній основі. І прошу найбільш запальних не хапатися за пістолети. Комунізм можна будувати на руїнах («до основанья, а затем»), а для капіталізму потрібні капітали, тому ті, що вже є, необхідно економічними методами (інтересом) повернути і використати для виходу з кризи. Одночасно слід створювати умови й заохочувати до чесного збагачення не 2–3, а 30–60 відсотків населення і поставити надійні економічні та правові перепони розкраданню.

Дією перелічених трьох груп чинників можна пояснити, в тому числі математично, конкретні, видимі прояви кризи. Інфляція зумовлена емісією (в 1992 р. проти 1991 р. зросла у 42 рази і становила 500 млрд.крб., до вересня 1993 р. випущено ще 19,6 трил.крб, хоча називалася і значно більша цифра), з якої третина потрапляє у «чорну діру», дефіцитом бюджету до 30 відсотків ВНП, зростання цін на енергоносії до світових і понад світові, падіння виробництва, співвідношення імпорту й експорту, примусовим курсом валют, вільним обігом в Україні іноземної валюти. До падіння рівня життя нас за короткий час призвели: інфляція у 39 відсотків щомісяця за січень—вересень 1993 року та 70 відсотків у жовтні, зменшення виробництва товарів споживання на 27–30 відсотків (листопад 1993 р. порівняно з кінцем 1990 р.), «вимітання» товарів з України внаслідок катастрофічного падіння курсу карбованця до рубля і долара та прозорих кордонів, зменшення частки заробітної плати у ВНП (з 58,8 відсотка в 1990 році до 34–37 відсотків у середині 1992 року і ще більше на кінець 1993 року), некомпетентність уряду, зокрема його здатність ушосте припускатися тієї ж самої помилки.

Ми живемо гірше за росіян та прибалтів, бо Росія забезпечена дешевшими (40 відсотків світових цін) і практично бездефіцитними енергоносіями, «успадкувала» золотовалютні запаси, зарубіжну власність, права і зв'язки, що дає змогу стабілізувати рубль і торговий баланс (а це притягує товари з інших країн СНД, що мають слабшу валюту), має рішучу і досить кваліфіковану урядову команду, хоч її напрями та методи просування до ринку дуже суперечливі. Прибалти змогли повернути золото і запровадити національну валюту, енергійно і кваліфіковано захищають національні інтереси. Останнє, мабуть, треба поставити на перше місце, бо окрема людина самотужки може захистити, та й то не завжди, хіба що свою квартиру, а щоб забезпечити розвиток нації, потрібна держава. Дивіться, як жорстко обстоюють інтереси свого сільського господарства, автомобілебудування, ВПК, банків, національну безпеку, власність, внутрішні, зовнішні ринки, сфери впливу США, Японія, ЄЕС, Росія. А в нас значна частина номенклатури або питає, що будувати, або шукає, кому здатись чи продатись.

2. Заробітна плата

Аналіз макропоказників і прогноз рівня життя та зайнятості на 1994–1995 роки показують, що мінімальну й навіть середню заробітну плату в Україні визначатиме головним чином вартість мінімального продовольчого кошика (МПК). Для розрахунків скористаємося з цієї обставини, а також деяких прийнятих у міжнародній практиці співвідношень:

1) бюджет мінімальної матеріальної забезпеченості (БММЗ) гарантує придбання, крім мінімуму продовольства, найнеобхідніших ліків, одягу, оплату комунальних та транспортних послуг (останню доцільно компенсувати через прямі доплати малозабезпеченим). БММЗ в Україні нині приблизно в 1,5 раза більший за МПК;

2) мінімальна заробітна плата (МЗП) за міжнародними стандартами становить 1,5 БММЗ;

3) середня заробітна плата (СЗП) за критеріями ЄЕС приблизно на третину більша від мінімальної. Якщо зовсім конкретно, то: БММЗ = МПК : 0,68; МЗП = 1,5 БММЗ; СЗП = МЗП : 0,66.

Основні коефіцієнти соціального напруження обчислюються як співвідношення розрахункових і фактичних (або встановлених) значень цих показників. Зокрема, це може бути відношення фактичної заробітної плати до МПК (тут навпаки: чим менший коефіцієнт, тим гірше, прийнятним вважається, коли середня заробітна плата дорівнює 3,3–3,5 МПК). Наведений підхід у загальних рисах окреслює формування заробітної плати та її індексацію за помірних темпів інфляції. Він має певні переваги:

1) темп зростання заробітної плати не фіксується заздалегідь, випадки, коли мінімальна заробітна плата менша за БММЗ або й МПК, виключено;

2) дозволяє прогнозувати основні показники рівня життя, а не фіксувати їх постфактум і провадити більш гнучку і запобіжну соціальну політику;

3) він простий, бо має полегшити співробітництво працівників, працедавців та уряду (зокрема під час укладання тарифних угод), встановлення міжгалузевих співвідношень і відновлення вкрай порушеної тарифної сітки;

4) слугує психологічному стримуванню егоїзму окремих структур, галузей і виробництв щодо інфляційного нарощування заробітної плати.

Проведені за такою методикою розрахунки свідчать, що залежно від можливих розмірів та структури МПК (на жаль, дуже обмежених ресурсами продовольства) вартість МПК на 20 листопада 1993 року становила 140 тисяч карбованців, БММЗ мав би дорівнювати 206 тисячам, МЗП — 308 тисячам, СЗП — 468 тисячам карбованців. Після підвищення цін 6 грудня 1993 року вартість МПК зросла щонайменше втричі, відповідно значення МЗП наблизилось до 1 мільйона карбованців, а СЗП — до 1,5 мільйона карбованців. За збереження тенденцій січня — вересня 1993 року даної позначки ми могли досягти у березні 1994 року, тобто ситуація різко погіршилась. На цьому тлі рішення про підвищення заробітної плати, пенсій, збільшення фонду споживання у 1500 разів (останнє дасть можливість підняти середню заробітну плату в народному господарстві аж до 372 тисяч карбованців, в промисловості до 417 тисяч карбованців, зокрема у вугільній до 631 тисячі карбованців) здаються дуже короткочасними і неефективними, а розміри доплат у 63, 44, 25 тисяч карбованців просто зворушливими. Я публікую ці дані не для того, щоб стимулювати страйки чи вимоги про підвищення заробітної плати (навпаки, бо вихід полягає в іншому), а як інформацію для розрахунків і роздумів керівникам профспілок, державних структур, підприємств, банків, комерційних структур, різних союзів, спілок і партій, які розв'язують власні проблеми, дивлячись, як економіка летить у прірву. І чекають березня, щоб постати в ролі рятівника на білому коні. **Шановні товариші та панове, і коня не буде, і в'їжджати буде нікуди, якщо всі, хто збирається жити, робити бізнес і правити в Україні, не об'єднаються в одну-єдину партію виживання з одним-єдиним гаслом — любіть Україну конкретно.**

(Продовження на 6-й стор.).

Інформаційний кур'єр

Із іскри — полум'я

Деревообробні підприємства обласного управління «Сумиліс» відмовилися від фондів на кам'яне вугілля для котелень. Відтепер привізне паливо (а використовували його щорічно 2,5 тисячі тонн) витіснено власним.

Що тієї тирсинки — іскра. А коли відходів десятки тисяч тонн? Переобладнавши котельні за спеціальною технологією підприємства вбили двох зайців: мають дармову теплову енергію і не псують більше землю шкідливими відвалами.

Рятівний соєвіт

Виробничо-впроваджувальна фірма «Алко» змонтувала на Каховському комбікормовому заводі лінію з виготовлення соєвіту — цінного корму для тварин.

Кілограм цього високопоживного соєвого корму, збагаченого протеїном, вітамінами і елементами-стимуляторами росту худоби, містить більш як одну кормову одиницю, заощаджує 8 кілограмів фуражного зерна. Випробування засвідчили, що, вживаючи соєвіт, молодняк свиней і великої рогатої худоби швидко збільшує живу вагу за значного заощадження витрат на кожний кілограм приросту.

Як повідомив директор фірми «Алко» Леонід Довгай, сировину для нової продукції братимуть у місцевих господарствах, які вирощують сою, згідно з укладеними договорами. Від такого співробітництва виграють і виробники, і замовники. На думку спеціалістів, застосування соєвіту в районах допоможе у розв'язанні кормової проблеми і, що головне, зупинити процес загрозливого зменшення поголів'я худоби на Херсонщині.

Вийшли в поле трактори

Використовуючи сприятливу погоду, на Кіровоградщині піднімають зяб. З осені через брак пального залишалися в області 242 тисячі гектарів веснооранки. Нині цей клин поменшав на 38 тисяч. Тим часом представник Президента в області Микола Сухомлин видав розпорядження про підготовку і проведення весняно-польових робіт, догляд за посівами та збирання врожаю. Якщо його виконають та ще забезпечать у достатній кількості пальним, добривами і гербіцидами, село впорається з польовими роботами і матиме надію на добрий врожай.

Від нових цін цукор не посолодшав

Майже наполовину зросла вартість кілограма цукру для кіровоградців останньої декади січня. Своїм розпорядженням представник Президента в області Микола Сухомлин встановив у державній торгівлі граничну ціну на кілограм цукру-піску — 12 тисяч карбованців, а в споживчій кооперації — 12300.

Нове спустошення кишені споживача, як пояснюють, пов'язане із зростанням транспортних витрат і витрат на оплату процентів за користування банківськими кредитами (от кому солодко!). А люди вважають, що влада у такий спосіб прагне наблизити наші ціни до світових, де цукор коштує 0,54 долара за кілограм.

А Мінекономіки каже: «Не смійте!»

Зупинився конвеєр Черкаського цукрорафінадного комбінату, одного з найбільших у галузі. Робітників і службовців, котрі не одержували заробітної платні з грудня минулого року, відправлено у вимушені відпустки. Причина — концерн «Укрцукор», очолюваний народним депутатом України Олександром Зайцем, не переказав колективові близько 50 мільярдів карбованців за продану продукцію. Не надходять також платежі за відправлені солодкі кристали з Азербайджану, Дагестану та інших республік. Підприємство, у свою чергу, заборгувало 52 мільярди карбованців банкам.

Щоб запустити виробництво, трудовий колектив комбінату вирішив продати вироблений цукор і погасити борги — 500 тонн його лежить у цехах, 27 вагонів кілька тижнів стоять на під'їздних коліях підприємства. Мов снігова куля, ростуть штрафи за простої... А з «Укрцукру» й Мінекономіки летять до Черкас телеграми: «Не смійте продавати цукор! Він державний!» Цукровари згодні, але хто заплатить за «стратегічну» продукцію?

За повідомленнями наших власних кореспондентів В.МАКСЮТЕНКА, І.КАЛИНИЧЕНКА, М.ВОЛОКА і Л.ТИТАРЕНКО.

Продиктовано в номер

Сім футів під кілем!

(Початок на 1-й стор.)

Біля трапу корабля Віталій Радецький дав прес-конференцію. Він підтвердив, що основна база і штаб ВМС України будуть у Севастополі. Високо оцінивши підписання Україною в Брюсселі програм НАТО «Партнерство задля миру», В. Радецький сказав, що «Збройні Сили України вже зараз мають все необхідне, щоб бути рівноправним партнером НАТО». За його словами, Українська армія може проводити спільні навчання з арміями інших держав, «не виключена в майбутньому присутність ВМС України у Середземному морі», як це й передбачено підписаними у Брюсселі документами.
З приводу заяв президента Криму Ю. Мєшкова про демілітаризацію Криму за рахунок ЧФ генерал армії України зауважив, що на його думку цю проблему слід вирішувати у два етапи. Провести інвентаризацію ЧФ за станом на 1991 рік, і скоротити частину і з'єднання до оптимально необхідної кількості. І взагалі «ці питання можуть вирішувати тільки Президент і Верховна Рада України».

Розбори в Донецьку

(Початок на 1-й стор.)

Разом з металургами «взялися» за своїх безпосередніх керівників і шахтарі Донеччини. Як уже повідомляла наша газета, на початку лютого «скинули» свого директора гірники шахти імені Челюскінців ВО «Донецьквугілля». А нещодавно 3-денний супротив своєму керівництву вчинив і робітничий колектив ВО «Шахтарськвугілля». Створена тут же комісія підтвердила підозру гірників щодо використання валюти не за призначенням. Про все це гірники повідомили своєму землякові Юхимові Звягільському з вимогою прислати компетентну комісію, щоби на місці переконатися у комерційних здібностях генерального директора об'єднання та його співтоваришів, серед яких, до речі, назване й прізвище народного депутата України В.Чуракова, який керує комерційною діяльністю ВО «Шахтарськвугілля».
Ось така цікава тенденція намітилася сьогодні в трудових колективах Донбасу: коли раніше в усіх своїх бідах (а їх вистачає) традиційно звинувачували офіційний Київ, то нині розпочали відчайдушні «розбори» із начальством на місцях.

ЩО ДАЮТЬ ЗА БИТОГО ЖУРНАЛІСТА?

(Початок на 1-й стор.)

Катерина поверталася додому і коли зайшла до під'їзду, він ухопив її за волосся, кілька разів ударив головою об стіну і, погрожуючи ножем, прямо на майданчику перед ліфтом наказав роздягатися й віддавати все цінне. (Катерина потім упізнала той ніж: 14 сантиметрів довжиною...)

Коли верхній одяг вже лежав на підлозі, прикраси — в її ж кульку, нападникові, певно, захотілося ще й любощів. Не пам'ятаючи як, Катерина змогла вирвати ножа, поранила руку, але вирватися не змогла. Він звалив її на підлогу, натиснув коліном на горло, відібрав ножа і наказав зняти чоботи. Катерина відповіла, що заюшеними кров'ю руками не може цього зробити, а коли нападник трохи відступив, то змогла вискочити з під'їзду і побігла на зупинку, де стояли люди. Вони й допомогли: викликали «швидку допомогу», міліцію. В самому ж будинку десь майже за півгодини «баталії» жоден з мешканців квартир, що на першому поверсі, на крики про допомогу не зреагував. Така собі глухота сталася.

До честі міліції цього разу «героя» спіймали хвилин за п'ятнадцять. Бо він, незважаючи на те, що нібито «був п'яний і нічого не пам'ятає», акуратно зібрав розкидані речі, розсортував їх до сумки і кулька, окремо собі в кишеню поклав паспорт і посвідчення жертви і спокійно пішов додому. Як з'ясувалося, до дружини з малою дитиною.

У цій історії не хотілося б ще раз моралізувати. Мораль тут очевидна: всі ми інколи пізно повертаємося додому, заходимо до під'їздів і не знаємо, хто там. Тож, дякуючи міліціонерам і оперуповноваженим за оперативність, нагадуємо працівникам Ватутінської райпрокуратури Києва: справа не в тому, що грабіжник — теж людина, батько, а в тому, що наша колега — мати двох малолітніх дітей — не може працювати ні в газеті, ні на телебаченні: руку з розрізаними сухожиллями надовго взято в гіпс. Не кажучи вже про те, що їй сниться ночами і як їй після всього цього тривалий час одній заходити до свого ж будинку, в якому, як і раніше, не працює ліфт, покрали лампочки.

Але не про те йдеться. Скоєно злочин — має бути й кара.

Журналістський колектив «Голосу України».

Подробиці

БАГАТО ГАЛАСУ ДАРЕМНО

Деякі румунські громадсько-просвітницькі організації, що діють на терені Буковини, здійняли галас (навіть зверталися зі скаргою до ООН) з приводу нібито зумисного блокування місцевою облдержадміністрацією виїзду громадян румунської національності для навчання на батьківщину.

Насправді ніхто ніяких перешкод не чинив. Мова йшла про те, щоб таким відбором займалися не громадські організації, а місцеві владні структури. Оскільки «самодіяльність» обертається зрештою незручностями для самих студентів: після завершення навчання в Румунії вони не можуть працевлаштуватися.

— Ми за те, щоб буковинські румуни могли підвищувати свій освітній рівень за кордоном, — прокоментував ситуацію начальник обласного управління освіти Григорій Філіпчук. — Але тут мусить спрацювати міждержавна угода.

Днями з Бухареста в Чернівці повернулося 55 юнаків та дівчат, які вчилися в тамтешніх вищих і середніх спеціальних навчальних закладах. Але через побутову невлаштованість, матеріальну скруту, низький рівень викладання змушені були повернутися додому. Їхні батьки звернулися до облдержадміністрації з проханням влаштувати дітей у місцеві навчальні заклади, що й було зроблено. На утримання цих студентів з обласного бюджету виділено 490 мільйонів карбованців.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

У Мінчорнобилі

ОЙ, ЧИЯ Ж ТО РУКА...

Багато хто пам'ятає, як за недавніх часів зростала кількість тих, хто разом з Іллічем ніс на першому комуністичному суботнику колоду і чию лише руку видно на відомій картині. Приблизно таке саме явище сьогодні і з кількістю учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

Нечіткість окремих положень щодо визначення статусу ліквідатора дає можливість «примазатися» до цієї категорії багатьом нечесним людям і незаконно одержувати пільги.

Про те, як позбутися «лжеліквідаторів», йшлося на проведеній у Мінчорнобилі нараді з представниками Генеральної прокуратури та Верховного суду України, зокрема за потребу в перегляді всіх судових справ про встановлення фактів участі у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС і відшкодування винними збитків, завданих державі.

Василь КОВАЛЬЧУК.

Реалії

ДАМБИ КОНСЕРВАМИ НЕ ЗАЛАТАЄШ

Перший удар стихії прийняло невеличке село Грушеве, що за 15 кілометрів від Тячева. Завжди врівноважена Апшиця ринула з гори розлюченим звіром. Заслоном на її шляху постали будинки. З-поміж них — старенька хатина вдови Марії Дмитрівни Бондар. У лічені хвилини оселя по самі вікна наповнилась водою, що невмолимо вимивала нехитрий домашній скарб, запасене на зиму продовольство. По груди борсаючись у потоці, господині вдалось урятувати єдину корівчину-годувальницю та підсвинка. Правда, після вимушеної купелі захворіла, але залишилася в живих. Гірша доля спіткала таку ж літню жінку з Колочави, що на Міжгірщині: теж кинулась рятувати худобину, та цупкі хвилі вже не випустили з обіймів... Є й інші жертви.

А загалом від повені постраждало 157 населених пунктів. Підтоплено ряд промислових та сільськогосподарських об'єктів, змито цілі відрізки доріг, електромереж, телефонного зв'язку. Загальні збитки від стихії — 556 612 мільйонів карбованців, у тому числі для населення — 35 673 мільйони.

Уряд України вирішив виділити області на відшкодування та відбудовчі роботи 90 мільярдів. Проте перевів лише 50.

— Наявні фінанси забезпечать нам повноцінну роботу ще на два тижні, — каже начальник об'єднання «Закарпаттямеліоводгосп» Орест Іваницький. — Якщо за цей період обіцяні кошти не надійдуть, ми зупинимося. До речі, нинішнього року ще не надійшло жодної копійки...

Така ситуація в інших галузях, зокрема в енергетиків, шляхобудівників, зв'язківців і т.ін.

У 1992 році Закарпаття вже пережило подібну повінь. Тоді ж було внесено пропозицію про необхідність прийняття державної програми протипаводкового захисту. Але Держводгосп розробив її спочатку лише для Закарпаття, потім — західних областей, а після стихій на Рівненщині та Житомирщині — для всієї республіки. І тільки днями програму затверджено на найвищому рівні. А час спливає, як та вода. Якщо не забезпечити негайну реалізацію наміченого, вже в березні може виникнути нова загроза повені.

Микола ГОРВАТ.

Закарпатська область.

УВАГА: ЛЖЕБАНКИ

Останнім часом деякі організації, порушуючи чинне законодавство, через засоби масової інформації роблять повідомлення про приймання вкладів від юридичних осіб і населення. Так, Київська Академія Євробізнесу на сторінках «Киевских ведомостей» (№ 21 від 3 лютого 1994 року) оголосила про започаткування Академбанку і сповістила своїх майбутніх клієнтів про те, що вже сьогодні приймає вклади під 150 відсотків річних у вільно конвертованих валютах.

У зв'язку з цим Національний банк України повідомляє, що Академбанку як такого не існує і ліцензії на здійснення банківських операцій він не має. Дії Київської Академії Євробізнесу підпадають під фінансові санкції у вигляді стягнення до Державного бюджету суми прибутку, одержаного від протиправної діяльності, а також штрафу у п'ятикратному розмірі визначеної суми.

Анонс

Елітні фільми Індії

Виховані на чарівному образі бродяги з одноіменного фільму у виконанні незабутнього Раджа Капура, ми назавжди закохалися в Індію, її тягучо-солодку пісенність, що так органічно озивалася в душі кожного українця. А легкий мелодраматизм наступних фільмів, що більше нагадував фольклорно-етнографічну казку, дедалі привертав нас до загадкового народу, його чудової культури. А тепер от нас, котрим за п'ятдесят (та й молодших і старших також), чекає зустріч з інтелектуальним кіно Індії.

18 — 24 лютого у київському кінотеатрі «Панорама» буде показано сім художніх картин (вони удостоєні різноманітних національних та міжнародних відзнак), що засобами «наймасовішого з мистецтв» розкривають різні аспекти життя дружнього народу. На прес-конференції перший секретар посольства Індії в Україні Таранджіт Санду сказав, що ця акція стане наріжним каменем дальшого співробітництва Індії та України в сфері культури.

Людмила БАРАНЕВИЧ.

Навчання... беззарплатне

— Добре, Петровичу, що не викинули — тепер хоч є що одягнути!

Професорсько-викладацький склад Луганського державного педуніверситету імені Шевченка звернувся до Президента України Л.Кравчука з листом, у якому констатується: з 1 грудня 1993 року співробітники вузу не отримують заробітну плату і це ставить їх перед загрозою голоду.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

Луганськ.

Мал. Олександра ЮРЧИКА.

Спорт

ОЛІМПІЙСЬКА СИМФОНІЯ В КРАЇНІ ГРІГА

Четвертий день над олімпійським Ліллехаммером палає священний вогонь XVII зимових Ігор, які стали історичними для України: наша держава вперше бере участь у таких змаганнях самостійною командою.

Минулої суботи відбулося відкриття Олімпіади. То було дійство мудре і добре, суто норвезьке і водночас загальнолюдське.

Чудовими конферансьє олімпійського концерту виступили всесвітньовідомий мандрівник і вчений Тур Хейєрдал та чарівна актриса Ліф Ульман. Було багато яскравих барв, режисерських знахідок і мудрих промов. Лаконічно виступали: президент оргкомітету Ліллехаммер-94 Герхард Хейберг, президент МОК Хуан Антоніо Самаранч. Король Норвегії Гарольд V оголосив ігри XVII зимової Олімпіади відкритими, клятву спортсменів-учасників проголосив Вегард Ульванг — триразовий олімпійський чемпіон з лижних гонок, національний герой Норвегії.

Традиційним для багатьох був парад команд, а для нас, українців, — особливий. Адже вперше в історії спорту наша команда йшла самостійно, під державним синьо-жовтим прапором, а не в гурті «рівних братів». Утім, це проходження українських атлетів залишило й присмак невдоволення: їхня колона нагадувала, на жаль, гурт... полонених, щоб не сказати чогось гіршого. Надто вже похмурий одяг, у якому вийшли на парад українські спортсмени на чолі із своїм чудовим прапороносцем, олімпійським чемпіоном Віктором Петренком. Гадаю, що для такої події можна було б обрати яскравіші барви.

Проте не в одязі щастя. Як кажуть, зустрічають по вбранню, а проводжають по розуму. А ми, ясна річ, бажаємо нашим атлетам тільки удачі.

На думку журналістів, які висвітлюють олімпійські події в Норвегії, спортивні споруди Ліллехаммера з архітектурної точки зору приголомшливі. Але й серед них фахівці вирізняють криту ковзанку в Хамарі.

Слід сказати, що учасники змагань недарма стверджували напередодні стартів: тут — найшвидший лід у світі. Перший день змагань став справді норвезьким. Золоту нагороду на дистанції 5000 м у чоловіків здобув Йохан Олав Кросс — 6.34,96 (рекорд світу). Наш Юрій Шульга фінішував двадцять першим.

Приклад Ліллехаммера доводить, що навіть така невеличка країна, як Норвегія, здатна на належному рівні влаштувати Олімпійські ігри. Навіть більше. Вже очевидно, що скандинавська країна з населенням лише в 4 мільйони мешканців стане рекордсменкою і щодо прибутків. Їх сума — 525 мільйонів доларів. Такого ще не знали попередні Олімпіади. З чого ж складається ця разюча цифра? Виправдалися розрахунки на високі прибутки від продажу прав на телетрансляції змагань. Приблизно 10 мільярдів людей у ста країнах світу подивляться на своїх телеекранах олімпійську симфонію з країни Гріга. Тільки це принесе до бюджету Олімпіади 355 мільйонів доларів (зокрема, 295 мільйонів від телекомпанії CBS) . Решта — прибутки від продажу квитків (20 мільйонів), товарів з олімпійською символікою (170 мільйонів), випуску олімпійських монет (15 мільйонів), місцевих та зарубіжних спонсорів (110 мільйонів) тощо.

Преса вважає, що причиною фінансового успіху Ігор у Ліллехаммері є й те, що цього разу вони розведені в часі з літніми Олімпійськими іграми. Отаке чергування Олімпіад через два роки, природно, приведе до того, що інтерес до зимових баталій різко зросте...

Перші олімпійські дні в Норвегії принесли й перші сенсації. На хокейному турнірі зокрема, до якого за традицією великий інтерес, хоча тривають лише ігри в підгрупах. Несподіваною перемогою збірної Фінляндії — 3:1 завершився її поєдинок з командою Чехії. А от словацькі спортсмени з гідністю провели зустріч з чемпіонами світу, хокеїстами Швеції — 4:4.

Олімпіада лише набирає темпів. Попереду — найцікавіше. Гадаємо, що й імена українських спортсменів з'являться на чільних місцях.

Віктор СТАНКЕВИЧ.

ТАБЛО ОЛІМПІАДИ

Лижні гонки. 15 км. Вільний стиль. Жінки. 1. М. ді Чента (Італія) — 39.44,5. 2. Л. Єгорова (Росія) — 41.03,0. 3. Н. Гаврилюк (Росія) — 41.01,4... 27. І. Тараненко (Україна).

Гірські лижі. Швидкісний спуск. Чоловіки. 1. Т. Мое (США).

Хокей. Матчі в підгрупах. Росія — Норвегія — 5:1, Австрія — Німеччина — 2:4, Італія — Канада — 2:7, Франція — США — 4:4.

Спалювати повітряні мости не варто

«Скандинавська Авіаційна Система» (САС), об'єднання трьох партнерів — Швеції, Данії й Норвегії, переживає труднощі економічного характеру. Її почалися вони не сьогодні, як і загалом криза в авіаційній галузі. Спробою врятувати становище були довготривалі (майже рік) переговори, які керівництво САС провадило з трьома іншими європейськими авіаційними компаніями: голландською КЛМ, швейцарською «Свіссеар» та австрійською «Остріан Еар Лайнз».

Переговори вели з метою створити єдиний авіаконцерн з чотирьох партнерів. Називався б він іменем одного з замків в Іспанії, що має чотири вежі — «Альказар». Йшлося про створення велетня, у розпорядженні якого було б 380 літаків, що перевозили б 38 мільйонів пасажирів протягом року, і який оперував би річним капіталом у розмірі [illegible]5 мільярдів крон. Погодити власні інтереси із спільним проектом сторонам не вдалося. Справа «розбилася» на виборі американського партнера, з яким «Альказар» мав співпрацювати. Швейцарська сторона хотіла й надалі працювати з «Дельта Еар Лайнз» — солідною фірмою з непопсованою репутацією. А голландці не могли розлучитися з «Нортуест Еар Лайнз», з якою вони працюють багато років, володіють 49 відсотками акцій. На цьому, як то кажуть, і розійшлися. Але залишилися друзями, стверджує керівництво «САС», бо навіщо палити за собою мости, коли ситуація може змінитися і знову постане потреба в співробітництві.

А поки що «САС» літає самотньо, як і до цього. В його розпорядженні — 168 літаків за 16 мільйонів потенційної пасажирської клієнтури, 21 тисяча персоналу. Річний капіталооборот — 34 мільярди крон. З початком нового року стала очевидна потреба заощадити 300 мільйонів крон. Вирішено було, що без чотирьохсот пілотів можна обійтися. Але звільнень поки що вдається уникнути — за допомогою відпусток без збереження заробітної плати. Профспілка пілотів погодилася на такий захід, усвідомлюючи серйозність становища. Отже 1600 осіб пілотського персоналу виконують навантаження, попередньо розраховане на 2000.

Призначення

А поки пілоти літають, керівництво сушить голову над подальшим пошуком партнерів. Серед пілотів побутує думка, що треба звернутися з пропозицією до німецької «Люфтганзи». В кооперації з німцями датський центральний аеропорт Каструп (біля Копенгагена) мав би, на думку пілотів, більші шанси на «процвітання», ніж у спілці з «Альказаром». Вони пояснюють це тим, що берлінський аеропорт значно програє проти «Каструпу», а тому вважають, що роль останнього у повітряних перевезеннях у цьому разі зросла б. Якщо з німцями не дійдуть згоди, то альтернативу датська профспілка пілотів шукатиме у співпраці з «братами»: повітряними лініями Фінляндії («Фіннеар»), Ісландії («Айслендеар») та Норвегії («Бротенс»).

Ходять чутки, що новим генеральним директором «САСу» незабаром буде призначено норвезького впливового бізнесмена Гергарда Гайберга, в минулому директора, а нині голову правління великого концерну «Акер Нуркем». Окрім цих обов'язків Г.Гайберг відповідальний за організацію цьогорічних Олімпійських зимових ігор у Ліллехаммері. Той, хто знає цю людину, зрозуміє, чому вибір упав саме на нього. Високого класу ділові якості, дивовижна витримка, вміння володіти собою, організаторський талант — саме такий керівник потрібен нині «САСу».

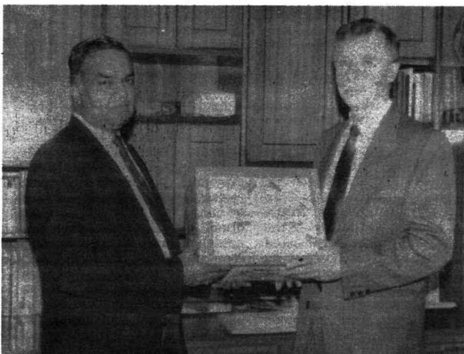
Газета «Іландз постен» називає іншу кандидатуру на пост головного шефа «САС» — шведа Яна Стенберга, віце-директора шведського концерну «Ерікссонз концерн». На думку газети, цей варіант більш реальний з огляду на провідне місце Швеції в «троїстому союзі» «САС», де їй належить три сьомих частини акцій, у той час як Данія і Норвегія мають по дві сьомих частини кожна. Чия сила, того й право, сказали б ми, що газета висловлює в дещо м'якшій формі: «В принципі годилося б, щоб усі скандинавські країни мали однакове право голосу у вирішенні, кому бути генеральним директором. Проте перемагають, як правило, шведи».

Тетяна БАШЛОВКА-НІЛЬСЕН.
Оденсе.

Милосердя

Довго чекати не довелося

Наша газета вже повідомляла про гуманітарний вантаж з лікарськими препаратами, який нещодавно надійшов до Києва з Індії. Так, на розвиток домовленостей про співробітництво між Україною та Республікою Індія у різних галузях народного господарства, науки, культури й медицини, підписаних під час минулорічного офіційного візиту індійського Президента Ш.Д.Шарми до Києва, індійська науково-виробнича фармацевтична компанія «Д-р Редді» передала вантаж дітям, які потерпіли від аварії на Чорнобильській АЕС. Передача ліків представникам української дипломатичної місії в Індії відбулася в місті Хайдарабад, де розташована штаб-квартира згаданої компанії. До речі, індійська сторона взяла на себе й оплату доставки вантажу в Україну. Діти отримають антибіотики, протиалергетики та жарознижуючі засоби, створені за сучасними технологіями, на суму 180 тисяч доларів США. Ці та інші лікарські препарати фірми «Д-р Редді», зареєстровані Укрфармкомітетом, найближчим часом стануть доступними не тільки для дітей, а й для дорослого населення України.

На фото: Надзвичайний і Повноважний Посол України в Індії Г.Ходоровський отримує лікарські препарати від президента компанії «Д-р Редді» пана Венугопала.

А як у них!

Небезпечно для журналістів

Наприкінці минулого року популярна програма «Антена» турецького телебачення показала інтерв'ю з двома юнаками, які не бажають служити в армії. Авторів передачі притягнуто до відповідальності за дискредитацію війська. Їм загрожує два роки тюрми, якщо суд визнає їх винними.

Торік у Туреччині до різних строків ув'язнення було засуджено 41 журналіста. «Це нагадує часи військового режиму», — скаржаться представники преси. Існує понад 900 розпоряджень, які дають властям право контролювати засоби масової інформації. Минулого року найбільше постраждала прокурдська газета «Йозгюр гюндем», проти якої заведено 170 судових справ і яку конфісковували 200 разів.

Якраз рік тому від рук терористів загинув відомий турецький газетяр Уйгур Мумджу. На жаль, з цього вбивства почалася торішня низка трагічних інцидентів з місцевими та зарубіжними журналістами. Семеро загиблих — такий сумний підсумок минулого року. Всі вони стали жертвами ісламського фундаменталізму та війни між курдами і турецькою армією.

Василь ВАСИЛІВСЬКИЙ.

Щось новеньке

Митниця себе не виправдала

Знято митний контроль на кордонах між Узбекистаном, Казахстаном і Киргизстаном. Це передбачалося рішенням глав трьох держав про створення єдиного економічного простору, про вільне пересування вантажів, робочої сили і капіталу. Віднині всю увагу митників буде зосереджено на запобіганні спробам провезення наркотиків і зброї.

Перші результати зняття контролю за рухом вантажів можна побачити на ташкентських ринках: ціна на свіже м'ясо значно знизилася завдяки завезенню м'ясних продуктів із сусіднього Казахстану. Кілограм яловичини нині коштує 6—7 тисяч сом-купонів, кілограм баранини — 7—8 тисяч, у середньому на 3—4 тисячі нижче, ніж тиждень тому. За даними, які маємо, в Ошській і Джалалабадській областях Киргизстану стала дешевшою бавовняна олія, що, як відомо, надходить туди лише з Узбекистану.

Очікується також стабільність цін на ширвжиток у комерційних магазинах, бо збільшується його завезення із зон Казахстану і Киргизстану, що межують з Китаєм.

Зульфія РАСУЛІ.

Ташкент.

Роковини

Вчитися у власної історії

У Польщі широко відзначено 78-річницю створення Української Народної Республіки та проголошення 4-го Універсалу. В осередках Об'єднання українців в Польщі відбулись урочисті збори, відправлено панахиди в православних і греко-католицьких церквах.

За ініціативою товариства «Польща — Україна» та Польського українознавчого товариства у Варшаві пройшла науково-історична конференція «Пілсудський і Петлюра: факти й міфи», на якій було представлено широкій громадськості дійсний хід подій, коріння і факти щодо українсько-польського конфлікту в Галичині в 1918—1919 роках, логічність історичного порозуміння 1920 року між молодими незалежними Україною і Польщею. З доповіддю на конференції виступив радник посольства України в РП Т. Старак.

На варшавському православному кладовищі, де поховано понад 150 державних та військових діячів УНР, відбулась панахида та покладання вінків від посольства України в РП, Об'єднання українців в Польщі, громадських організацій на могили співвітчизників.

Позитивний результат візиту запрограмовано

(Закінчення. Початок на 1-й стор.)

На думку Б.Клінтона, наші держави рухаються максимально швидко у напрямі встановлення міцних взаємовідносин. Важливим кроком тут стало рішення Верховної Ради України щодо Тристоронньої заяви про знищення ядерної зброї, зауважив Б.Клінтон.

Нещодавно американський уряд виділив Україні 175 тисяч доларів, що будуть використані для демонтажу ядерної зброї, розміщеної на українській території. Планововано, що цю суму буде подвоєно уже під час перебування Президента Л.Кравчука у США. Б.Клінтон наголосив, що сьогодні американська адміністрація ретельно працює над тим, щоб Україна отримала справедливу компенсацію за ядерні матеріали — високозбагачений уран, що міститься у боєголовках. З цього питання американська сторона вже має добре розроблений план і готова запропонувати його до розгляду.

Тільки-но Україна приєднається до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї, Америка безумовно розширить гарантії національної безпеки Української держави. Американський Президент висловив у зв'язку з цим сподівання, що це спонукає український парламент приєднатися до ДНЯЗ.

Що стосується економічного американо-українського співробітництва, то Б.Клінтон зауважив: у цій галузі наші держави досягли певного поступу. За словами Президента США, найбільшою проблемою залишається високий рівень інфляції та глибока економічна криза в Україні. Водночас, на його думку, реформи, започатковані Президентом Л.Кравчуком, спричиняться до економічних змін на краще. Америка вирішила подвоїти цього року двосторонню економічну допомогу Україні. Сума допомоги сягне більш як 300 мільйонів доларів. Крім того, буде збільшено американські приватні інвестиції в Україні, додав Президент Сполучених Штатів Б.Клінтон.

Продиктовано в номер

Позицію пом'якшено

Після телефонної розмови минулої п'ятниці між президентами Б.Єльциним і Б.Клінтоном Росія дещо пом'якшила своє негативне ставлення до ультиматуму НАТО боснійським сербам. Як повідомила прес-служба Б.Єльцина, «обидва президенти відзначили подібність підходів щодо врегулювання у цьому регіоні». Втім, наголосив Президент Росії, всі рішення, що стосуються Боснії, мають прийматися лише Радою Безпеки ООН.

Міністр закордонних справ РФ, виступаючи в суботу, теж не відкинув можливість завдання повітряних ударів НАТО по сербських позиціях, але як крайній захід. Водночас він підкреслив пріоритетність політичного врегулювання конфлікту.

Дали останній шанс

Єдиної думки про необхідність застосування ООН економічних санкцій проти Північної Кореї, якщо вона не відмовиться від планів створення ядерної зброї, дійшли США, Південна Корея та Японія. Однак ці три держави вирішили поки що утриматися від поспішних дій і дали Пхеньяну останній шанс — до 21 лютого, дати відкриття наради МАГАТЕ у Відні, оголосити про відмову від своїх ядерних планів.

Сподівається на результативність

Минулої неділі розпочався офіційний візит Президента Казахстану Н.Назарбаєва до США. Розмовляючи з журналістами перед відльотом, казахстанський керівник сказав, що цей візит до Вашингтона має бути надзвичайно результативним. На думку Н.Назарбаєва, переговори на вищому рівні, зустрічі з американськими бізнесменами дадуть змогу підняти двосторонні відносини на якісно новий рівень.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Надмарафон набирає сили

Інтенсивно розпочали готуватися до благодійного Міжнародного надмарафонського пробігу «Київ—Славутич-94» члени оргкомітету і учасники. Пробіг відбудеться під егідою Комісії Верховної Ради України з питань Чорнобильської катастрофи і Міжнародної організації «Союз Чорнобиль». Його гасло: «Благодійність. Екологія. Здоров'я. Людина». Проведений торік пробіг «Київ — Чорнобиль-93», який мав великий резонанс серед населення, — це не тільки спортивна боротьба учасників на трасі Київ — Чернігів — Славутич. У ході його одержали допомогу діти, літні люди та інваліди. Вперше в Україні влаштовано акцію, що поєднала в собі такі напрями, як благодійність, екологія, спорт, культура.

Хочеться сказати слова щирої подяки нашим спонсорам, які допомагали торік і сьогодні знову з нами. Це — «Атика WEST», торгово-промислова фірма «Сяйво Ltd», ОП «КИСПО», АТП-13028. Не можна недооцінити організаційного внеску Мінмолодьспорту України та міністерств внутрішніх справ і охорони здоров'я.

Надмарафонці вдячні також Міністерству України в справах молоді та спорту і Федерації легкої атлетики за те, що вони за поданням Комісії Верховної Ради України з питань Чорнобильської катастрофи ввели цей марафон до національного календаря. На сьогодні це перший в Україні надмарафонський пробіг, що грунтується на спортивному принципі. Є підстави сподіватися, що незабаром він матиме міжнародне визнання. Уже цього року Федерація легкої атлетики України і асоціація ультрамарафону України займатимуться введенням цього пробігу до календаря Міжнародної асоціації ультрамарафонів (МАУ). Це, безумовно, підвищить авторитет України, приверне увагу міжнародної громадськості до наслідків аварії на ЧАЕС.

Підтримали пробіг «Київ — Славутич-94» Український братський союз, АО «Укрімпекс», фірма «К.Ольсен-Київ Ltd», компанія «Кока-Кола Ltd». Оргкомітет запрошує й інші організації і фірми (в тому числі і закордонні, які зацікавлені у виході своєї продукції на український ринок) взяти участь у благодійно-екологічній акції.

Дуже важливо поєднати зусилля спонсорів у створенні благодійного фонду на допомогу постраждалим від аварії, а також призового фонду, який надасть можливість запрошувати найкращих надмарафонців, піднести авторитет змагань. Від цього не абияк залежить успіх усієї акції. Торік усі переможці окремих етапів передавали призові гроші дітям та інвалідам. Свідками таких подій стають сотні і тисячі людей, які підпадають під їхній добрий вплив. У подальшому спонсори мали б змогу допомагати кращим надмарафонцям країни брати участь у престижних міжнародних надмарафонських змаганнях.

Надмарафоном захоплюються люди різного віку, різних фахів. Такі пробіги єднають, виховують почуття взаємодопомоги і дружби. Спільні інтереси створюють найкращі умови і для ділового співробітництва. Тож, сподіваємося, що пробіг буде проведено на високому рівні як у спортивному, так і в благодійному плані.

Олександр НІЩУК,
виконавчий директор пробігу «Київ — Славутич-94».

Валентина ДЕМ'ЯНЕНКО

Рівень життя нижчий від ватерлінії

(Початок на 3-й стор.).

3. Конкретні дії

Природно, що наші конкретні дії мають бути спрямовані на усунення причин кризи та зубожіння, а саме — зміну структури та модернізацію економіки, розвиток ринкових відносин, гальмування інфляції хоча б до визначених МВФ 5 відсотків на місяць і зменшення дефіциту бюджету до 5 відсотків ВНП. Кожну з перелічених у першому розділі статті проблем треба одночасно розв'язувати на всіх рівнях (національному, регіональному, міському, районному, галузевому, окремих підприємств та організацій, нові підприємницькі та банківські структури включно), для чого їм (або для них) доцільно розробити по три цільові програми:

1) структурних зрушень (або прогнозування та пристосування до структурних зрушень);

2) переходу до ринку (або пристосування до вітчизняного та зарубіжного ринку, коли йдеться про окремі підприємства чи організації);

3) виживання у 1994—1995 роках з підпрограмами: а) виживання населення (колективів), запобігання масовому безробіттю, соціальним вибухам та дезінтеграції; б) збереження потенціалу (насамперед кадрового, виробничого, науково-технічного); в) стабілізація виробництва, курсу валют, нарощування експорту та подолання інфляції.

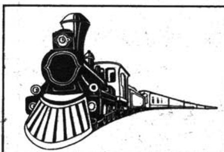
Не будемо втомлювати читача розглядом змісту, методології, технології розробки та реалізації цих програм, скажемо лише, що вони тісно пов'язані. Наприклад, структурні зрушення диктуються не тільки макропропорціями, а й ринком і ним же реалізуються. Ці програми можуть істотно підвищити шанси на виживання та стабільний розвиток підприємств і територій, а отже, і рівень життя населення чи колективів, бо дозволяють раніше за конкурентів мати інформацію та конкретні плани переходу до світових цін, енерго- та ресурсозбереження, формувати портфель конкурентоспроможної продукції, зайняти свою нішу на внутрішньому та світовому ринку, залучити інвестиції, запропонувавши інвесторам проекти раніше за конкурентів, з більшою нормою прибутку і мінімальним ризиком. А змагатись є за що. Всупереч поширеній думці про гострий дефіцит валюти, в Україні шукають застосування від 4 до 7 мільярдів доларів США, за певних умов та міжнародних гарантій вони можуть бути стартовим капіталом для оновлення економіки.

Другим полем змагань найближчим часом стануть готові (або майже готові) до застосування винаходи та технології світового рівня. Досвід інших країн показує, що ті з них, які монопольно володіють високими технологіями, забезпечують собі за рахунок цього до 30 відсотків ВНП (адже ніхто ні за які гроші нічого найновішого нам не продасть). Прорватись на світовий ринок можна за рахунок: викидання великими масами наддешевої та високоякісної продукції, але в цьому напрямі ніхто не може змагатися з Японією і Південною Кореєю, та й перехід до дешевих ресурсів і робочої сили у нас скінчиться через 3—5 років; участі у випуску продукції відомих фірм у формі СП, або постачання їм якісних дешевих вузлів та напівфабрикатів. Це наш шанс і реальна перспектива. Та якщо наші вироби подорожчають або зміниться кон'юнктура, іноземні, тобто українські, філії можуть бути закриті; продажу технологій (через СП або консорціуми) та принципово нових видів продукції, підставами для цього є досить висока кваліфікація робочої сили та винахідницький потенціал України, оцінюваний у 80 мільярдів доларів США щорічно. Настав час дорогих ресурсів і заробляння валюти, саме тому в програмах виживання доцільно передбачити збереження науково-технічного та інтелектуального потенціалу. Якщо ділові люди думають, що автор обстоює корпоративні інтереси, нехай погланують пильніше, що й кого, крім чиновників та повій, купують іноземці. Вказані програми не слід змішувати з колишньою системою планування «зверху — донизу» (хоч у ній було багато позитивного, що не варто відкидати). Розробляти чи не розробляти програми — справа суто добровільна.

У програмах конкретних дій є ще один аспект. Народ справ втомився і, мабуть, не піде голосувати за «гасла» чи (перепрошую) за «котів у мішку». Вибори виграють ті, хто скаже людям: що конкретно і як, за рахунок яких ресурсів вони можуть самі зробити для свого виживання і розвитку і які умови повинні і збираються створити для цього уряд, парламент, місцеві органи влади. До того ж, законодавча діяльність, «нанизана» на програми, набула б системного, цілеспрямованого характеру, а ефективність взаємодії гілок влади підвищилася б.

(Далі буде).

Залізниця: малюнки з натури

Проблеми — наші, а гаманець — московський?

Ті, хто часто мандрує залізничним транспортом, напевне, помітили поліпшення обслуговування пасажирів у фірмових поїздах Львівської залізниці. Вперше про сервіс заговорили у Львові з приходом півроку тому на посаду начальника залізниці досвідченого залізничника Георгія Кірпи.

Георгій Миколайович взявся за комплексне розв'язання проблем пасажирських перевезень. Та їх на рівні однієї дороги не розв'язати. Душить фінансова скрута. Тільки Росія за транзитні перевезення заборгувала Львівській магістралі 32 мільярди рублів, 8 мільйонів швейцарських франків, 2,5 мільйона доларів США. До того ж є і домашні боржники. Скажімо, лише Придніпровська дорога винна 290 мільярдів уже українських карбованців.

— Чому ж така ситуація? — запитую Г.Кірпу.

— Пригадайте, з чого почав створювати радянську державу Ленін? Він взяв пошту, телеграф і вокзал. І будь-яка нова влада у світі брала насамперед ці ключові структури. От тільки наша Україна всьому світові каже, що вона незалежна, але ще й досі належно не взяла до своїх рук залізниці республіки. Хоч як дивно, але й досі ми не маємо закону про залізничний транспорт, нема правил перевезень, статуту та інших правових актів.

Уже два роки існує Міністерство транспорту. «Укрзалізниця» і ми очікували від нього розв'язання багатьох питань. Проте ситуація, особливо економічна, гіршає. Головне наше лихо і проблема в тому, що фінансове управління «Укрзалізниці» не сформувало власного правового статусу на централізовані розрахунки, не від'єднало шість залізниць України від старої московської системи розрахунків і не створило власного центру, хоча така можливість і потреба були. Мало того, у травні минулого року суверенний Київ попросив Москву, щоб продовжувала розрахунки. Про це я довідався випадково у Міністерстві шляхів Росії, куди їздив для розв'язання проблем з поверненням нам боргів.

Ось така наша суверенність. Сяк-так газдуємо, а гроші нам лічить сусід за принципом старшого брата. Захоче, може, щось і поверне. Львів'янам із 32 мільярдів виділили аж... два, та й то як не поставлені ще нафтопродукти. Зрештою, нема чого дивуватися. Бо Укрзалізниця неспроможна навіть налагодити внутрішнього контролю за розрахунками, запровадити централізоване нагромадження коштів тощо. Одне слово, міністерство є, а масштабної, планової державницької роботи немає. І тому не дивно, що на залізничних магістралях, де завжди була зразкова дисципліна і найбільше порядку, тепер щось коїться, наче на ринку: провідники стараються щонайбільше урвати з пасажира, касири — продати квитки через підставних осіб...

— Скажу більше, — продовжує Георгій Миколайович, — навіть водії локомотивів сьогодні перевозять пасажирів. Про такий факт я довідався у зв'язку з нещасним випадком, коли у локомотиві було травмовано високим струмом пасажира... Власне, важко назвати сферу діяльності, де люди не прагнули б робити бізнес. І це наслідок нашої економічної політики. Щоправда, у міру можливостей намагаємося запобігати таким порушенням. Реорганізували ревізійне управління, автоматизуємо касове обслуговування, щоб не порожніли місця у вагонах, дозволили начальникам поїздів продавати квитки у поїздах. Та щоб був порядок, треба воювати не з наслідками, а з причинами. А це, як на мене, — компетенція держави.

Львівські залізничники роблять зі свого боку все, що тільки можуть, аби зарадити справі. Навіть на маневрові роботи зняли з консервації більш як 30 «революційних» паровозів і тим самим значно заощадили нафтопродукти.

— Георгію Миколайовичу, але ж буває, що залізничники доходять вже і до пролетарської експропріації нафтопродуктів, скажімо, як це нещодавно сталося у Тернополі?

— Сьогодні залізничний транспорт — єдина ще не паралізована галузь. Оскільки держава віддала всі квоти нафтобізнесу, цебто мафії, і централізовано ми вже не отримуємо нічого, є реальна загроза, що й залізниці зупиниться. А це економічний колапс. І тільки дбаючи про державу, мусимо йти на такі непопулярні кроки. А гроші повертаємо за тими комерційними цінами. З жовтня минулого року я переплачував комерсантам на 25 відсотків, а сьогодні — у півтора раза. Про цей глобальний прокол уряду я казав під час зустрічі із Звягільським. Енергетика має бути в руках держави. А нині її, державу, мафія дурить. Часто трапляється так, що нафтоцистерна, щойно перетнувши кордон, знову повертається в Україну. І вже її переадресовують десь на південь. То що ж у такому разі накажете робити? Зупинити пасажирські поїзди? Це неможливо, адже пасажиропотік зріс майже вдвічі. Ми й так торік відправили додаткових 178 поїздів. І цього мало. Та не вистачає вагонного парку. Адже за два роки не отримали на заміну хоча б одного вагона.

Скажемо, що ми не чекаємо милостині з Києва. Вже уклали договір з Північною залізницею на ремонт вагонів у Ковелі. А на зароблені гроші купуватимуть собі нові... Отак борсаються у злигоднях залізничники всієї Західної України. Хоча, відверто кажучи, у них дещо краще становище, ніж в інших регіонах. Отож без державної програми їм не вибратися з кризової ями. А сьогоднішнє міністерство з його керівництвом показало небоєздатність,бо, скажіть, що ж то за газда, коли сам працює, а гроші йому лічить сусід? За таких обставин вже час за націоналізацію залізниць невідкладно взятися або Президентові або Верховній Раді. Інакше із залізницями втратимо все. І себе поховаємо під уламками суверенної України.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Львів — Тернопіль — Хмельницький.

Прямо жах, що в портах

Керівництво Одеської залізниці звернулося до свого столичного відомства — «Укрзалізниці» з пропозицією: ввести тимчасові конвенційні заборони на перевалку експортних вантажів морськими й річковими портами, що їх обслуговує ця залізниця. Причина досить прозаїчна: причорноморські порти й пароплавства не справляються з переробкою і відправленням експортних вантажів, внаслідок чого подовгу простоюють тисячі вагонів, залізничники зазнають мільярдних збитків. Так, в Іллічівському порту не розвантажено 2900 вагонів, в Одеському — 2200, в Ізмаїлі — 1350, Херсоні — 1300, Миколаєві — 1100. План з розвантаження вагонів виконують десь на 60 відсотків. Ось залізниця і хоче скоротити кількість «складів на колесах». І її, звичайно, можна зрозуміти. Однак при цьому неодмінно будуть покарані й «без вини винні» — ті, хто виробив продукцію й прагне реалізувати її за рубежем. А щоб кардинально виправити становище, оперативніше мають працювати передусім портовики, моряки, річковики.

Георгій ВОРОТНЮК.

в ходе которой из первых рук можно узнать все о новинках более чем 160 компаний мировой автомобильной промышленности, установить деловые контакты с дилерами лидеров автомобилестроения всего мира!

Организовать с минимальными затратами Ваш визит на выставку помогут **Universal Education Ltd** и ее представитель в Украине - фирма **ComputerLand**

В программу входят:

- посещение выставки и дилерских стоянок основных автомобильных компаний (Тойота, Ниссан, Форд, Дженерал Моторс, Крайслер и т.д.)
- участие в деловых переговорах;
- туры по Нью Йорку и Вашингтону.

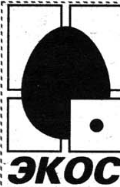
Стоимость поездки - $ 3100 и $ 500 стипендия (по желанию).

В цену входят:

- авиабилеты Киев-Нью Йорк-Киев;
- резервирование и размещение в гостиницах;
- встречи и проводы в аэропортах США;
- траспортные услуги в течение всей поездки;
- питание (3 раза в день);
- оказание помощи в переговорах;
- услуги гида-консультанта и переводчика (1 на группу).

Продолжительность поездки - 8 дней.
Заявки принимаются до 2 марта 1994 г.

Контактный телефон: (044) 244.67.96, факс (044) 244.49.32

Международная промышленно-финансовая группа VIMCOM technoloqy и ЧПФ «ЭКОС» представляет:

многопользовательский программный комплекс АСУ «КОМБАНК», победитель конкурса программных средств международной выставки «ИНВЕКОМ-92».

Комплекс АСУ «КОМБАНК» полностью адаптирован к специфике банковского дела Украины фирмой «ЭКОС» и успешно функционирует в ряде республиканских и коммерческих банков Украины и России.

Комплекс включает несколько подсистем: базовый комплекс «Операционный день банка», комплекс «Валютный операционный день банка», АРМы «Администратор», «Главный бухгалтер», «Бухгалтер-экономист», «Операционист», «Контролер», «Сортировщик», «Кредитник», АРМ «Клиент-Банк».

Фирма «ЭКОС» выполняет все работы по автоматизации банка «под ключ», обеспечивает полное сопровождение системы и консультации типа «горячая линия».

Харьков, ул. Маршала Конева, 16,
тел: (0572) 20-57-83,
20-57-71.
Киев, проспект Дружбы народов, 38,
тел.: (044) 295-26-19,
295-63-76.

Інформація про другий випуск акцій акціонерного комерційного банку «ФІНБАНК»

Відкрита передплата акцій банку

Акціонерний комерційний банк «Фінбанк» м.Одеси заснований як відкрите акціонерне товариство 27 серпня 1993 року на підставі рішення зборів засновників-акціонерів (протокол № 1 від 27.08.93 р.).

Банк зареєстровано в Національному банку України (реєстраційний № 223 від 24 грудня 1993 р.).

Сплачений статутний фонд банку становить 1 млрд. 200 млн.крб. Передплату акцій першого випуску було проведено шляхом відкритого розміщення їх серед юридичних та фізичних осіб в Україні. Випущено 12 000 простих іменних акцій номінальною вартістю 100 000 (сто тисяч) карбованців кожна.

Рішення про проведення другого випуску акцій і збільшення статутного фонду до 5 000 000 000 (п'яти мільярдів) карбованців АКБ «Фінбанк» прийнято на загальних зборах акціонерів банку (протокол № 3 від 20 січня 1994 р.).

Емісія акцій здійснюється за серією В під номерами 12001 — 50000.

Випускаються прості іменні акації в загальній кількості 38 000 шт. номінальною вартістю 100 000 (сто тисяч) крб. кожна на загальну суму 3 800 000 000 (три мільярди вісімсот мільйонів) карбованців.

Предмет і мета діяльності банку — використання залучених і власних кредитних ресурсів банку на фінансування програм приватизації, розвитку підприємств, різноманітних форм власності, насичення ринку товарами народного споживання, прискорення розрахунків.

Передплатниками акцій можуть бути юридичні та фізичні особи.

Після сплати повної вартості заявлених акцій акціонер одержує спершу сертифікат, а потім акції.

Внески вносяться на рахунок № 010901 в АКБ «Фінбанк» м.Одеси, МФО 328685.

У рахунок оплати акцій можуть бути передані будинки, транспорт та інше майно, а також майнові права та грошові кошти в іноземній валюті.

Акціонери мають право брати участь в управлінні банком особисто або через своїх повноважних представників. Одна акція дає право одного голосу.

Акціонери мають право одержувати дивіденди від діяльності банку, отримувати інформацію про стан справ банку, а також інші права, передбачені законодавством України і статутом банку.

Розмір оплачуваних дивідендів визначається загальними зборами акціонерів один раз на рік, у місячний термін після проведення загальних зборів акціонерів, за результатами підсумків фінансового року.

Терміни передплати акцій другого випуску:

початок — 8 лютого 1994 р.

закінчення — 15 квітня 1994 р.

Юридична адреса: Україна, 270104, м.Одеса, пр-т Димитрова, 13.

Тел.: 63-27-61; 28-03-85; 47-27-07.

Фирма «Ятрань» реализует электрические пишущие машинки «Ятрань» с русским, русско-украинским, латинским шрифтом.

Электронные пишущие машинки «Элема» с русско-украинским, украинско-латинским, русско-латинским шрифтом.

Портативные электронные пишущие машинки «Лілея».

Тел. (044) 412-16-70.

Специализированное предприятие «ГАНГ»
ПОСТОЯННО
реализует по низким ценам:
— одежду рабочую;
— обувь рабочую.
Заключаем договоры на 1994 год.
ПРЕДЛАГАЕМ ТКАНИ: диагональ, бязь, ситец, фланель.
Тел. в Киеве: (044) 294-60-14, 296-65-36.
Т/ф 296-48-66.

УВАЖАЕМЫЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛИ!

Предприятие **«Росток»** предлагает к реализации по заводским ценам электробытовые товары собственного производства: электромиксеры, электрокофемолки, электрокофеварки, электромясорубки, кухонные комбайны.

Продукция может быть поставлена в любой регион страны.

Звоните. Наши телефон в Киеве: (044) 441-44-56, 488-80-07.

Предприятие «ТМО-СЕРВИС»
реализует бензин А-76
партиями от 5 тонн.
Товар в Киеве.
Доставка в любой регион Украины.
Тел.: 417-22-27,
416-53-45.

Государственное производственное объединение «Проэкс» реализует со склада в г. Днепропетровске оптовые партии пиломатериалов хвойных пород:

— шпалы железнодорожные широкой колеи (непропитанные);
— брус 150×150×4000;
— доска обрезная толщиной 40, 50 мм;
— доска необрезная толщиной 25, 40, 50 мм.

Изготавливает и реализует изделия из древесины хвойных пород:

— доска для пола;
— вагонка;
— рейка декоративная, облицовочная;
— дверные блоки;
— плинтус, обналичник, штапик;
— наборы кухонной мебели из массивной древесины.

Принимаем заказы на изготовление столярных изделий для строящихся объектов.

Форма оплаты — любая.

Наш адрес: 320070, г. Днепропетровск, пр. К.Маркса, 60,
комнаты 529, 532,
телефоны: (0562) 45-21-32, 44-06-23; 44-16-37;
телефакс (0562) 44-06-23.

Культура

Де ростем, там мусимо цвісти

Незалежний український народний часопис «Тернопіль» висунуто на здобуття Державної премії України імені Т.Г.Шевченка

Здається, начебто вчора прийшло до нас — з Різдвяною ялинкою, зі символічною свічкою на обкладинці — перше число першого в історії Надзбручанського краю часопису. З такою простою і водночас ємкою назвою — «Тернопіль». Журнал, як влучно зауважив його головний редактор Михайло Ониськів, став продовженням феніксової долі подолян, гордослявом їхнього древнього роду, символом незнищенної терноцвіту життя. Через те й вижив у тому неймовірному видавничому бедламі, в якому опинилася сьогодні українська періодика, зберіг своє творче обличчя, залишився з нашими читачами, які потребують правдивого слова не менш, ніж дешевої ковбаси. «Бо кожен народ хоче бути не лише ситим, але й вічним. Бо ми не тільки подорожник, ми — спориш. Або, як висловився поет, де ростем, там мусимо цвісти», — це знову з переднього слова головного до читацької громади часопису. І хоч за тих три роки — з січня 91-го — видавцям «Тернополя» дедалі важче благословляти у світ кожне число часопису, журнал став невід'ємним елементом суспільно-культурного життя Тернопілля, знайшов своїх щирих прихильників у багатьох інших областях і навіть далеко за межами нашої держави. Став речником правди, будителем високої національної свідомості, провідником добра і спокою у нашому суспільстві.

Колектив часопису постійно прагне того, щоби на сторінках «Тернополя» були представлені галицькі письменники, історики, економісти, журналісти, щоби так звана місцева тематика не сходила зі сторінок кожного числа. Вже самі заголовки публікацій красномовно це засвідчують: «Родина Барвінських в українській культурі», «Михайло Ломацький — дослідник Гуцульщини», «Дмитро Котко та його хор», «Ласківці: три сторіночки з літопису села» — і т.д. Але попри цю виразну тенденцію «Тернопіль» не збивається на манівці містечкового видання, не відляkує читача отим сиропнонудотним хуторянством, яким нерідко грішать наші нові часописи. Укладачам журналу вистачає творчої делікатності, щоби ненав'язливо і водночас доказово показати розмаїття регіонального життя, багатоплановість культурницьких традицій, внесок краю у той незнищенний феномен, з якого походить все українство.

Парадоксально, але факт: ще донедавна галичан постійно привчали до думки, що «справжнє» їхнє життя почалося з вересня 1939 року, тобто з того часу, як Збруч перейшла Червона армія, що саме радянська влада принесла сюди всі блага «збільшовиченої ери».«Ми вам культуру принесли, а то ви ще й досі в постолах ходили б», — можна було почути глузливе з вуст зрусифікованого пропагандиста «світлого майбутнього». Що то за «культура» — ми вже добре знаємо: садистські звірства над безборонними в'язнями, висаджені в повітря храми, зруйновані могили борців за волю України, дика розпуста, пияцтво, безбожництво... Усе те, що нині болючим, незагойним струпом укрило нашу незалежну державу. До таких масштабів, що в декого опускаються руки. Але співробітники «Тернополя», які винесли на обкладинку часопису святі слова «Слава Україні!», не пускають зневіру на сторінки свого видання, без надриву і крику розповідають нам, хто ми є, чиїх батьків діти. Про наш родовід і про минулу славу. Ніби потверджують слова Великого Каменяра, який майже століття тому писав у «Великих роковинах»: «Як подамся, не достою, Захитаюся, мов тінь, — Пропаде кривава праця Многих, многих поколінь».

Тому журнал уперше відкрив для сучасного читача історичні романи Юліана Опільського (до речі, вихідця з Тернопілля) «Чорним шляхом» й «Івашко» — другу й третю книгу трилогії «Упирі». Притому «Івашко» тільки тепер, більш як через півстоліття, дочекався виходу у світ. І хоч йдеться в тих творах про давні часи, коли татарські набіги спустошували нашу землю, романи своїми думками наскрізь заглиблені у наш час. Вони всуціль про наші нинішні біди: про чвари, заздрість, невміння порозумітися одним з одним, поступитися дріб'язковим заради вищого, невміння дбати про суспільний інтерес...

Ще однією цікавою гранню розкрився на сторінках «Тернополя» письменницький талант поета-сатирика Богдана Бастюка. Його документальний твір «Сопигора» — то оригінальна хроніка галицького села протягом першої половини нинішнього століття. З традиціями, звичаями, людськими взаєминами. Через конкретні людські долі письменник зумів відтворити той складний час, ті біди і проблеми, з якими постійно стикався галицький селянин. У творі немало і трагічних епізодів, але вся хроніка наскрізь пронизана доброзичливою авторською іронією, народними дотепами і приповідками, які роблять документальне письмо виразним і легким для сприймання. До речі, саме за «Сопигору» Богдан Бастюк названий лауреатом щорічної літературної премії імені братів Лепких, заснованої журналом «Тернопіль». А претендувати на цю почесну відзнаку можуть тільки ті автори, чиї твори надруковані на сторінках «Тернополя» або в бібліотеці, яку видає цей часопис уже протягом трьох років. Почали зі збірки стрілецьких пісень «Як з Бережан до кадри...», а на сьогодні вже видали більше ста книг. Здебільшого — то художня, документальна, краєзнавча література, посібники для шкіл і вузів. Тільки завдяки «Тернополю» та бібліотеці, яку він видає, місцеві літератори не поривають зв'язків з читачами.

Так побачили світ на сторінках журналу повісті Левка Різника «Героям слава!» і Олександра Вільчинського «День восьмий», драматична поема Левка Крупи (також лауреата премії братів Лепких) «Ой Морозе-Морозенку...», поезії Олега Германа, Михайла Левицького, Бориса Демківа, Ганни Костів-Гуски...

Повернувся до українського читача зі сторінок часопису і роман Уласа Самчука «Марія» — про жахливий голодомор в Україні у 30-х роках.

Тернополяни першими зібрали та систематизували багатий матеріал про відроджену українську символіку, про історію її народження й поширення на українських землях. Так з'явилися — на замовлення освітянських інституцій краю — два додатки: про пісні-гімни, про синьо-жовте знамено і тризуб, які швидко розійшлися по школах і бібліотеках. Ще два додатки, видані журналом, розповідають про Тернопільську українську гімназію, яка працювала до 1944 року, та її випускників, котрі стали гордістю нашої нації; про те, як святкують на Поділлі Великдень. Про літературне життя — як минуле, так і теперішнє — розповідають три літературні альманахи, випущені протягом останніх років журналом.

Навіть за умов нинішньої фінансової скрути «Тернопіль» має широке коло авторів у всіх регіонах України. Є з чого робити вибір, плануючи кожне число. А щоби матеріали не старіли, не пропадали у шухлядах, тут зважилися на ще один відчайдушний крок — з осені 1992 року видають літературно-мистецьку газету «Русалка Дністрова», яка виходить двічі на місяць. Тобто це газета в журналі.

Не буде перебільшенням, коли скажу: «Тернопіль» став виразником духовного відродження не тільки свого краю, але й усієї держави. І навіть за нинішньої дорожнечі, байдужості до проблеми культури з боку владних структур прагне виконувати свою нелегку місію: об'єднує населення України в міцну націю, утверджує українську державність, послідовно відстоює та утверджує нашу національну гідність. Ніби виконує поетичний заповіт свого великого земляка — Богдана Лепкого: «Не хиляйте вділ прапора, Лиш держіть його високо! По камінню, по болоті йдіть невпинно, без вагання».

І «тернополяни» ідуть, несуть нам високе Слово і світлу Надію. За що й гідні високої відзнаки — Державної премії імені Т.Г.Шевченка.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Соціальний зріз

Сага про «афганця»

Сьогодні, на Стрітення Господнє, зійшлися у молитві всі матері колишнього СРСР — минуло п'ять років від часу виведення радянських військ з Афганістану. Сумна історія про сім'ю учасника неоголошеної війни, на жаль, непоодинока серед «афганців»: і тяжким післявоєнним синдромом, і цинізмом тих, хто ще вчора благословляв «воїнів-інтернаціоналістів», і байдужістю вчорашніх однополчан...

Андрій Григор'єв мовчав. Розповідала Ольга. Зі сльозами на очах, з нервовим тремтінням у голосі. Коли вона не витримувала і плакала, старша з доньок, чотирирічна Сашенька, підбігала до неї, гладила ручкою по рано посивілому волоссю і шепотіла: «Мамочко, мамочко...» Крихітна дворічна Аня, безжурно наспівуючи якусь пісеньку, вовтузилась на підлозі з кубиками, Андрій мовчав. Коли вдавалося почути відповіді на звернені безпосередньо до нього запитання, говорив, ніби через силу, коротко і глухо. Родом з Полтавщини. З багатодітної сім'ї (кого ж іще брали в Афган?). Два роки був «там» за кермом. Повернувся цілий, тільки мучили головні болі. У 91-му, коли народилася Аня, у нього стався черепний крововилив. Напевно, причиною була афганська контузія. В Інституті нейрохірургії його «залатали» — ввели через сонну артерію пластинку. Дали загальну другу групу інвалідності. Добиватися військової немає сил. Аби хоч одержати квартиру та вибратися з гуртожитку... Заради цього він готовий усе перенести.

До редакції «Голосу України» написала Ольга. Це була її остання інстанція після листів до рай-, міськвиконкому, облдержадміністрації, обкому профспілок, прокуратури, Верховної Ради, Президента... «Я працюю в черкаському комбінаті комунальних підприємств з 1983 року бухгалтером, — писала вона, — Стою в черзі на одержання квартири з 1985 року під номером 3, а у пільговій черзі на цьому підприємстві — під номером 1. Ні в Черкасах, ні за їх межами у мене немає родичів, і тому я і мій чоловік — інвалід, афганець — беззахисні. Директор комбінату Ліницький та його оточення правдами і неправдами одержують житло, обходячи мою сім'ю, і до цього немає нікому діла. Я одна не можу добитися правди і справедливості — допоможіть...». До листа Ольга додала численні відповіді на свої скарги. Відрізнялися вони лише фірмовими бланками, зміст був однаковий, начебто переписували текст один в одного: «Порушень житлового законодавства в комбінаті комунальних підприємств не виявлено»... Даремно Ольга, а згодом ще одна працівниця Віра Маймулатіна, незаконно звільнена з комбінату (вона також звернулася по допомогу до нашої газети), наводили службовим особам факти зловживання і порушення законодавства директором підприємства Ліницьким та його прибічниками — їх не почули.

Тоді Григор'єва попросила захисту у народного депутата України Валентини Єщенко. Голова комісії Верховної Ради попросила перевірити законність розподілу житла на Черкаському комбінаті комунальних підприємств прокуратуру Київської області та юридичну службу Верховної Ради. Однак ці інституції ніяк не прореагували. Тоді В.Єщенко надіслала запит Черкаській обласній прокуратурі. Те, чого добивалася Ольга Григор'єва кілька років, викладено в лаконічних рядках відповіді прокурора області А.Коцюрби: «...виявлено факти порушення на комбінаті комунальних підприємств житлового законодавства, порушення черговості.., неналежне виконання закону про пільгове забезпечення житлом окремих категорій працівників...».

— То що, Олю, перемога? — вона гірко посміхнулася, пригортаючи до себе ніжний клубочо[illegible] — Аню. На очі знову навернули[illegible] сльози: поки вона писала листи, добивалася справедливості, керівництво комбінату квартири вже розподілило «згідно з чинним законодавством», а вона так і лишилася у пільговій черзі під № 1. Ніщо в їхній сім'ї не змінилося — як жили вчотирьох у тісній кімнатці, так і живуть. Ольга спить з дітьми на дивані, щоб малим було тепліше і не застуджувалися. Андрій — на кріслі. Після операції у нього головні болі не припинилися. Вночі не спить, часто виходить з кімнати. Його [illegible]тить усе: недуга, невлаштован[illegible] сім'ї, несправедливість, Афган... А ще — нестатки. На запитання, як вони на одну лише його пенсію викручуються за сьогоднішніх цін, Андрій не відповів. Не витримала Ольга, зізналася: коли б не куми, котрі віддають зі своїх дітей дещо з одягу для Сашеньки і Ані — хтозна, як би вони зуміли одягнути своїх донечок. Вимовлена тоді з болем ще одна фраз[illegible] вразила до глибини душі: пенсі[illegible] звичайно, їм не вистачає навіть на найнеобхідніші продукти, тому щоб заощадити горе-купони, вони купують для дітей не свіже молоко, а сухе, а потім розводять той порошок.

Залишала гуртожитське помешкання Григор'євих з тягарем на душі. Як допомогти цій сім'ї? Як достукатися до кам'яних сердець тих державників, котрі спочатку підставили під кулемети в чужій країні селянських синів, скалічили їхні тіла й душі, а потім кинули напризволяще?! [illegible] з «афганців», підстьобнуті ци[illegible]ним: «А ми вас туди не посилали!» — пішли в рекет, інші, не обтяжені почуттям провини, зайняли зручні «афганські» крісла функціонерів (до речі, у Черкаській спілці воїнів-інтернаціоналістів, куди я звернулася з запитанням про долю Андрія Григор'єва, її голова не зміг такого й пригадати). А треті, такі, як Андрій, страждають і фізично, і морально, затиснуті лещатами виживання. Це в Америці розробили цілу програму щодо «поств'єтнамського синдрому». Армія психологів працювала над виведенням колишніх «в'єтнамців» з критичного психологічного стану. А в нас... Хоча б не забирали жалюгідного, того, що належить по закону... «Наші страждання — на їх совісті». Це Ольжині слова.

Останній погляд, кинутий на кімнатку Андрія і Ольги, раптом «зачепився» за кольоровий портрет Президента, що стояв на телевізорі. Не втрималася, запитала про нього. «Та то просто так, — втомлено відповіла Ольга. — Дуже вже гарна посмішка у нашого Президента»... Справді, посміхався Леонід Макарович широко і чарівно. Зовсім по-американському. Але від цього нам усім стало чомусь ще сумніше...

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

ГОЛОС УКРАЇНИ

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955.5

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311029.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».